

PARAMIZ GELENEKSEL ADINA KAVUŞUYOR

Türk Lirası Geliyor... Paramız Yenileniyor

- **Yenilenen tasarımları, değişen boyutları ve gelişmiş güvenlik özellikleri ile yeni banknot ve madeni paralarımız, Türk Lirası ve Kuruş adıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde aramızda olacak.**
- **Mevcut ve yeni paralar, bir yıl boyunca birlikte kullanılabilirler. Uyumu sağlanmış ATM'lerden, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yeni banknotlar çekilebilecek.**
- **1 Ocak 2009 tarihinden önce Yeni Türk Lirası ile yapılan tüm hukuki ve finansal düzenlemeler, aynı değer ölçüsünde Türk Lirası olarak geçerli kabul edilecek.**

Türkiye 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yeni paralarla merhaba diyecek. Adından "Yeni" ibaresinin kalkacağı ve geleneksel adı olan "Türk Lirası" adına tekrar kavuşacak ulusal paramız, Türk Lirası ve Kuruş adıyla tekrar kullanılmaya başlanacak.

Paralarımızın sadece adı değil, tüm tasarımları ve boyutları da değişirken, gelişmiş güvenlik özellikleriyle de donatılacak. YTL ve TL'ler, 2009 yılı boyunca birlikte kullanılabilirler.

Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, 27 Ağustos 2008 tarihinde Banka Konferans Salonu'nda düzenlediği basın toplantısıyla, Türk Lirası'na geçiş çalışmalarını ilgili olarak basın ve kamuoyunu bilgilendirdi.

"Türk Lirası'na Geçiş Projesi Bilgilendirme Toplantısı"nda geçiş süreci ile ilgili kapsamlı bir sunum yapan ve bugüne kadar yapılan çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi veren Başkan Yılmaz, TL'ye geçiş sürecinde gerçekleştirilecek tanıtım çalışmalarının ilk ürünlerini de basınla paylaştı.

Yeniden Türk Lirası ve Kuruş adını alacak olan banknot ve madeni paralarımızın 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren, yenilenen tasarımları, değişen boyutları ve gelişmiş güvenlik özellikleri ile aramızda olacağını ifade eden Yılmaz, bu değişimin, 2005 yılında paramızdan altı sıfır atılmasıyla başlayan Para Reformu'nun ikinci ve nihai adımı olduğunu vurguladı.

Yılmaz, "31 Ocak 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5083 sayılı 'Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun' uyarınca, ilk aşamada paramızdan altı sıfır atılmış, birçok ülke uygulamasında olduğu gibi para birimimizin başına 'Yeni' ibaresi konulmuştu. İkinci aşamada ise 'Yeni' ibaresi kaldırılarak geleneksel para birimimiz olan Türk Lirası'na dönülmesi

yönündeki çalışmalara Kasım 2007 tarihi itibarıyla başlanmıştı. Şimdi bu değişime son noktayı koyacağız” dedi.

YTL banknot ve madeni paraların 2009 yılı boyunca TL banknot ve madeni paralarla birlikte tedavülde olmaya devam edeceğini belirten Yılmaz, “YTL banknot ve madeni paralar 1 Ocak 2010 tarihinde tedavülden kaldırılacaktır. Bu nedenle, yurttaşlarımızın değişim için acele etmelerine gerek yoktur. Bu değişim kendi dinamiği ile gerçekleşecektir” şeklinde konuştu.

Başkan Yılmaz’ın, TL’ye geçiş çalışmalarına ilişkin verdiği bilgiler ana başlıklar halinde şöyle:

- **Tedavül ve birlikte dolaşım**

Yeni Türk Lirası banknotların ve madeni paraların tedavül süresi 31 Aralık 2009 günü sona eriyor; bu tarihten sonra banknotlar 10 yıl, madeni paralar ise 1 yıllık zaman aşımı süresi boyunca, Merkez Bankası ve Ziraat Bankası şubelerinde kabul edilecek.

- **Kupür kompozisyonu ve güvenlik özellikleri**

Türk Lirası banknot ve madeni paralar gerek tasarımları, gerek boyutları, gerekse ilave güvenlik özellikleri bakımından önemli yenilikler içermekte. Yeni banknotlar görme engelli vatandaşlarımız için gerek farklı boyutlardaki tasarımları gerekse etkin olarak kullanılan kabartma özellikleri ile temel ayırt edici özelliklerle güçlendirilmiş bulunmakta.

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından açılan Tasarım Yarışmasında TL madeni para kupür kompozisyonunun YTL madeni paralar ile aynı olacağı açıklanmıştır.

YTL döneminde uyum kolaylığı bakımından hem banknot hem de madeni para olarak basılan 1 YTL’nin bu dönemde sadece madeni para olarak tedavüle veriliyor.

- **Üretim ve dağıtım**

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren 1 yıllık geçiş döneminde ATM’lerde Yeni Türk Lirası veya Türk Lirası banknot kullanılabilir. Türk Lirası’na dönüşümü tamamlanmış olan ATM’lerden 1 Ocak 2009 itibarıyla Türk Lirası banknot çekilebilir. Özellikle ilk aylarda, adaptasyon işlemleri tamamlanıncaya kadar ATM’lerde YTL banknotlar da yer alacak.

Öte yandan 2009 yılı boyunca ATM’lere hem Yeni Türk Lirası hem de Türk Lirası yatırılabilir.

- **Hukuki ve finansal düzenlemeler**

1 Ocak 2009 tarihinden önce Yeni Türk Lirası ile yapılan tüm hukuki ve finansal düzenlemeler, aynı değer ölçüsünde Türk Lirası olarak geçerli kabul ediliyor.

YTL olarak düzenlenen sözleşmeler aynı değer ölçüsünde TL olarak işlem görecektir. Bu sözleşmelerin, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Türk Lirası’na dönüştürülmesi gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ayrıca mevcut sözleşmeler geçerliliğini koruyacaktır. Bununla birlikte, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra düzenlenen yeni sözleşmelerin Türk Lirası üzerinden düzenlenmesi gerekiyor.

1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla, mevcut durumda Yeni Türk Lirası üzerinden düzenlenmiş olan tüm hesaplar, tutarda herhangi bir değişiklik olmaksızın doğrudan Türk Lirası'na dönüştürülecek. Mevduat hesap cüzdanları veya hesap numaralarında herhangi bir değişiklik olmayacak.

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yeni yapılacak işlemler Türk Lirası üzerinden kaydedileceği için dönüşüm için bankaya müracaat edilmesine gerek bulunmuyor.

Ayrıca, Türk Lirası'na geçiş; yatırım fonu, hazine bonusu, devlet tahvili, hisse senedi gibi menkul kıymetlerin nominal değerlerini de etkilemeyecek.

Keşide tarihi 1 Ocak 2009 tarihinden önce veya sonra olan ve aynı değer ölçüsünde Yeni Türk Lirası ya da Türk Lirası olarak düzenlenen bir çek, 1 Ocak 2009 tarihinden önce ibraz edilirse, Türk Lirası henüz tedavülde olmadığından Yeni Türk Lirası olarak, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra ibraz edilirse Türk Lirası olarak işlem görecektir.

Yeni Türk Lirası üzerinden basılan mevcut çek karneleri 1 Ocak 2009 tarihinden sonra da Yeni Türk Lirası ibaresinin keşideci tarafından Türk Lirası olarak düzeltilip paraflanması suretiyle kullanılacak. Poliçe, bono veya çekin YTL ve TL olarak birlikte düzenlenmesi halinde, tutar aynı değilse, yazı ile belirtilen değere itibar edilecektir.

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren düzenlenecek fatura, gider pusulası, ücret bordrosu gibi belgelerin Türk Lirası ve Kuruş olarak düzenlenmesi gerekmektedir. 1 Ocak 2009 tarihinden sonra verilecek KDV, Muhtasar, Geçici Vergi, Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi gibi beyannameler, Türk Lirası ve Kuruş olarak düzenlenecektir.

Vergilendirme dönemi normal olan mükellefler, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren muhasebe kayıtlarını Türk Lirası ve Kuruş olarak yapacaklardır. Maliye Bakanlığı'nca özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler ise 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla geçici mizan çıkartarak, mizanda yer alan hesaplardaki para birimini Türk Lirası ve Kuruş olarak düzeltilip, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren de muhasebe kayıtlarını Türk Lirası ve Kuruş olarak yapacaklar.

Ödeme kaydedici cihaz olarak tanımlanan yazar kasaların fişleri üzerinde para birimi yer almadığından, bu cihazla üzerinde para dönüşümü ile ilgili bir işlem yapmaya gerek bulunmamakta. 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren, mal ve hizmet bedellerini gösteren etiket, tarife ve fiyat listelerinde, fiyatların sadece Türk Lirası ya da Kuruş olarak gösterilmesi yeterli olacaktır. Fiyatların kısaca "YTL" ve "YKr" şeklinde gösterildiği, halen kullanılmakta olan etiket, fiyat ve tarife listeleri 1 Ocak – 31 Aralık 2009 tarihleri arasında da kullanılabilir. Ancak, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren fiyatların Türk Lirası veya kısaca "TL" ya da Kuruş veya kısaca "Kr" şeklinde gösterilmesi zorunlu hale getiriliyor.

Öte yandan YTL'den TL'ye geçişle birlikte Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz ve efektif kurlarının gösteriliş biçimi veya değerinde de herhangi bir değişiklik olmayacak, yalnızca para biriminin ismi değişecek.

Dolaşıma yeni çıkarılacak TL banknotların ve madeni paraların kapsamlı tanıtımı ise 2008 Ekim ayında düzenlenecek ikinci bir toplantı ile yapılacak.

- **Görme engellilere büyük kolaylık**

Yeni banknotların kendi iç bütünlüğü olan bir seri olarak tasarlanmış olması, Merkez Bankası'na bazı bütünsel değişiklikleri gerçekleştirme fırsatı da sunuyor. Bunun en önemli göstergelerinden birisi, görme engelliler için yapılan yenilikler olacak. Yeni banknotlarda görme engelli vatandaşlarımız için temel ayırt edici özellikler de güçlendiriliyor.

Bunlardan birincisi, farklı değerdeki banknotların kupür değerlerine uygun olarak farklı boyutlarda basılması. Diğer ayırt edici özellik ise, TL banknotlarda kabartma baskı özelliğinden daha etkin bir şekilde yararlanılmış olması. Dolayısıyla, Türk Lirası banknotlar, görme engellilerin çok daha rahat tanıyıp kullanabilecekleri özelliklerle geliştirilmiş olarak geliyor.

İki aşamalı tanıtım kampanyası

Türk Lirası'na Geçiş Tanıtım Kampanyası iki temel aşamadan oluşuyor.

Ağustos – Ekim 2008 tarihleri arasında hayata geçirilecek birinci aşamada, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Türk Lirası'na geçileceği; tasarımları yenilenmiş, boyutları değiştirilmiş ve güvenlik özellikleri geliştirilmiş banknot ve madeni paraların tedavüle gireceği konusunda tüm toplumda farkındalık ve bilinirlik yaratılması hedefleniyor.

Yeni paraların fiziki ve güvenlik özelliklerinin detaylı olarak anlatılacağı ikinci aşama tanıtım kampanyası ise Ekim 2008 ile Şubat 2009 tarihleri arasında gerçekleşecek.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla, Ekim ayının başında gerçekleştirilecek olan ve yeni paraların tanıtılacağı basın toplantısıyla başlayacak bu aşamada ise, Türk Lirası banknot ve madeni paraların fiziki ve güvenlik özelliklerinin ayrıntılı tanıtımı yapılacak.

Türk Lirası'na geçiş tanıtım kampanyası çerçevesinde milyonlarca afiş, kitapçık, broşür ve etiket basılırken, TV filmleri ve radyo spotları hazırlandı. Her iki aşamada da üretilecek bu tanıtım araçları, kamu ve özel sektör işbirlikleri yoluyla Türkiye'nin en ücra köşelerine kadar ulaştırılması hedefleniyor.

TL'ye geçiş tanıtım kampanyası çerçevesinde Merkez Bankası internet sitesi (www.tcmb.gov.tr) altında TL'ye geçiş çalışmaları ve tanıtım kampanyasına ilişkin özel bir bölüm oluşturuldu. Bu bölüm üzerinden, Türk Lirası'na geçiş ile ilgili tüm teknik bilgilere, metinlere, görsel ve işitsel tanıtım malzemelerine ulaşmak mümkün.